LANDSNET

Kynning á umhverfismatsskýrslu Holtavörðuheiðarlínu 3 fyrir verkefnaráð

Anna Sigga Lúðvíksdóttir

Erla Björg Aðalsteinsdóttir

Stefán Gunnar Thors

Hlín Benediktsdóttir

Dagskrá

- Staðan
- Upprifjun
- Niðurstöður umhverfismats
- Aðalvalkostur
- Næstu skref
- Umræður

Staðan

- Skýrslan er hjá Skipulagsstofnun í lokarýni
- Niðurstöður umhverfismats voru kynntar fyrir sveitarfélögum í haust
- Stefnt á að skýrslan fari í opinbera kynningu nóv/des og opin hús verði í janúar
- Upplýsingar um verkefnið er að finna á síðu Landsnets og kortasjá verkefnis, map.is/hh3

Hvað höfum við verið að gera?

- Greining / nýjar rannsóknir vegna allra umhverfisþátta
- Vettvangsathuganir og rannsóknarskýrslur
- Lagt mat á áhrif valkosta á hvern umhverfisþátt
- Samanburður valkosta
- Samtöl við sveitarfélög
- Rýni rannsóknaraðila
- Skýrsluskrif

Umhverfisþættir Holtavörðuheiðarlínu 3

- Gróðurfar
- Fuglalíf
- Jarðmyndanir
- Fornminjar
- Vatnalíf
- Vatnsvernd
- Landslag og ásýnd
- Óbyggð víðerni
- Ferðaþjónusta og útivist
- Landbúnaður og skógrækt
- Hljóðvist og rafsegulsvið
- Loftslag
- Atvinnuþróun
- Náttúru- og hverfisvernd

LANDSNET

Upprifjun

1. Allar hugmyndir valkosta teknar saman í byrjun.
- Vinnustofa með verkefnaráði og landeigendum janúar 2023

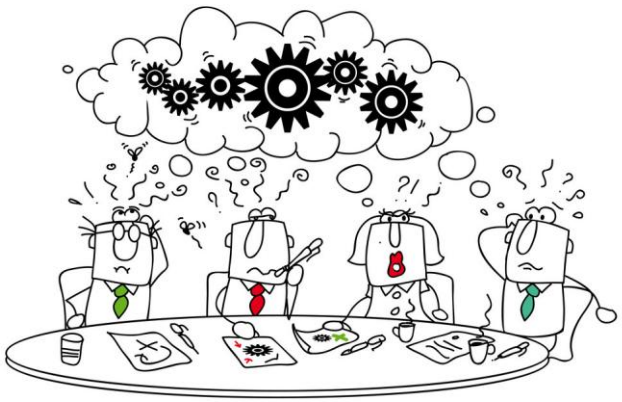

2. Farið yfir kosti og galla valkosta og umhverfislegan ávinning. Vinsun valkosta.
- Niðurstöður kynntar fyrir verkefnaráði í mars 2023

3. Á matsáætlunarstigi er greint frá hvaða valkosti Landsnet hyggst meta í umhverfismatinu.
- Álit skipulagsstofnunar á matsáætlun kynnt á opnu húsi í nóvember 2023

4. Í umhverfismatsskýrslu lagður fram aðalvalkostur Landsnets
- Farið yfir niðurstöður í þessari kynningu

LANDSNET

Valkostir í umhverfismati

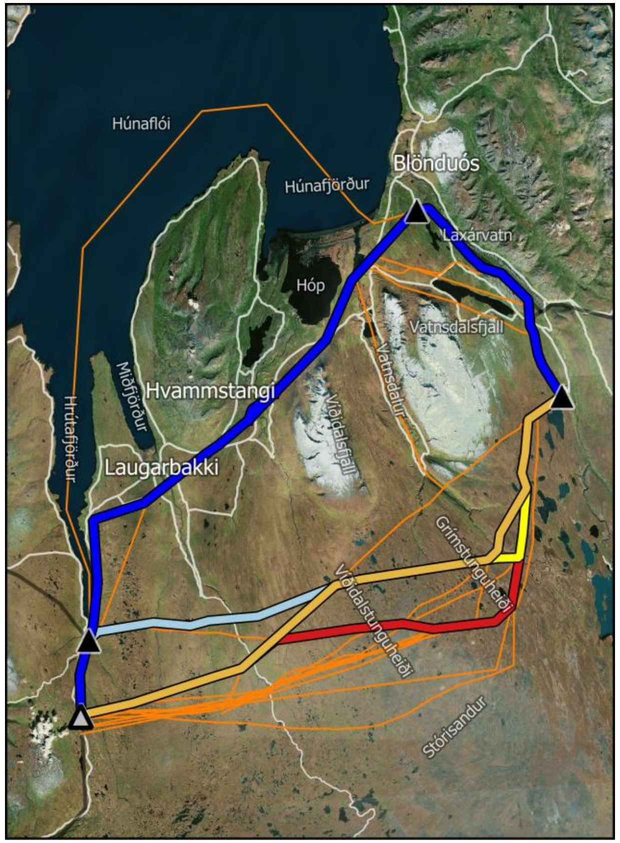

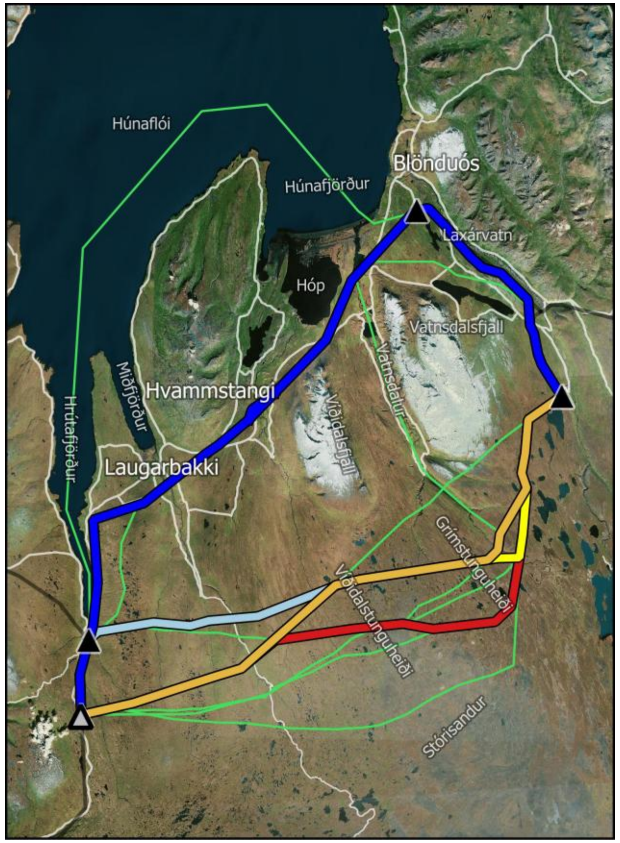

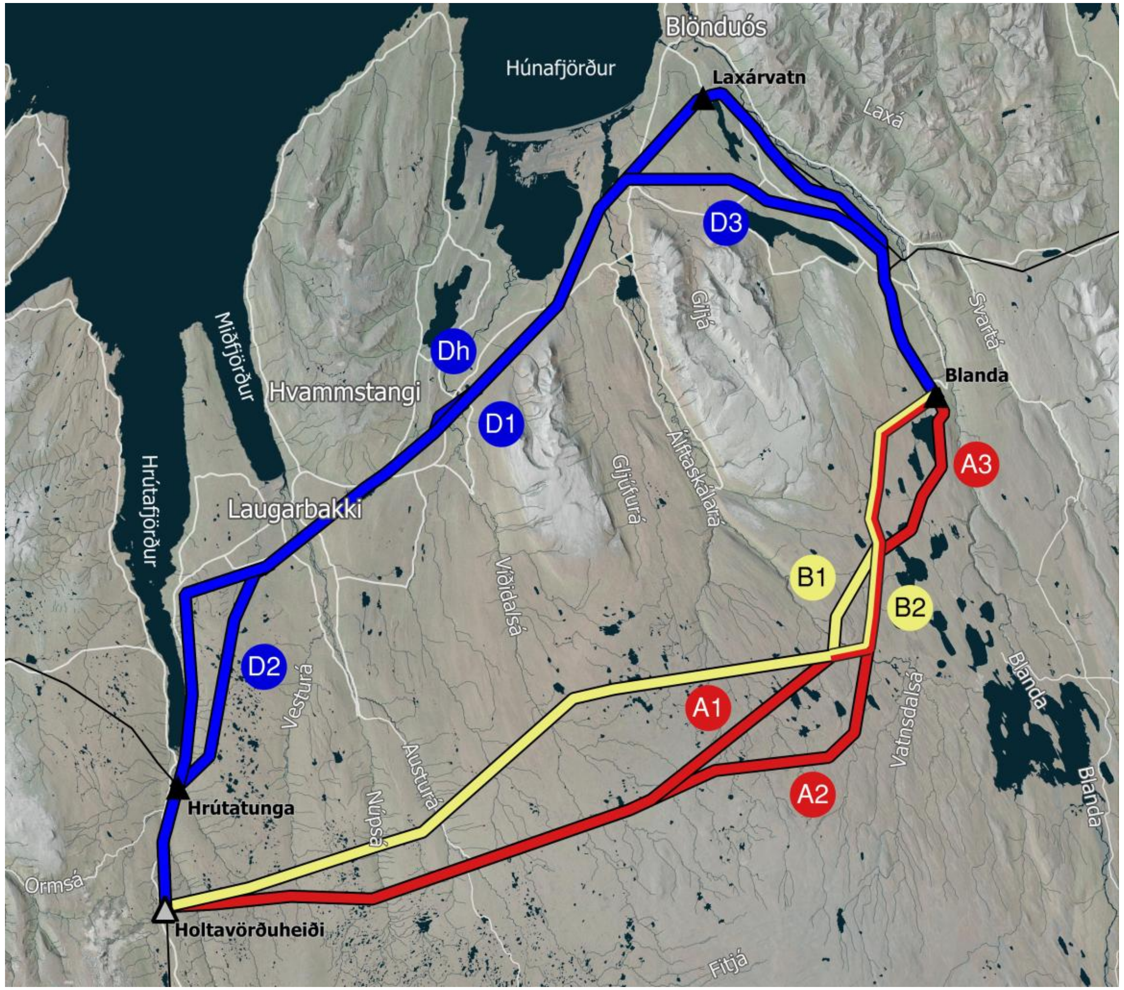

LANDSNET

Niðurstöður umhverfismats

Gróður og vistgerðir

- Valkostir A og B raska meira lítt röskuðum svæðum með hátt verndargildi í samanburði við valkosti D.
- Allir valkostir raska votlendi sem nýtur sérstakrar verndar.
- Áhrif valkosta A og B eru metin meiri vegna viðkvæmni svæðis.

A1	A2	A3	B1	B2	D1	Dh	D2	D3

Fuglalíf

- Áhrif valkosta A og B eru talin meiri í samanburði við valkosti D, einkum vegna hafarna, himbrima og dugganda.
- Valkostir D eru líklegri til að valda meira áflugi en þeir stofnar sem verða fyrir áhrifum eru taldir sterkari en þeir sem verða fyrir áhrifum uppi á heiðunum.

A1	A2	A3	B1	B2	D1	Dh	D2	D3

LANDSNET

Votlendi

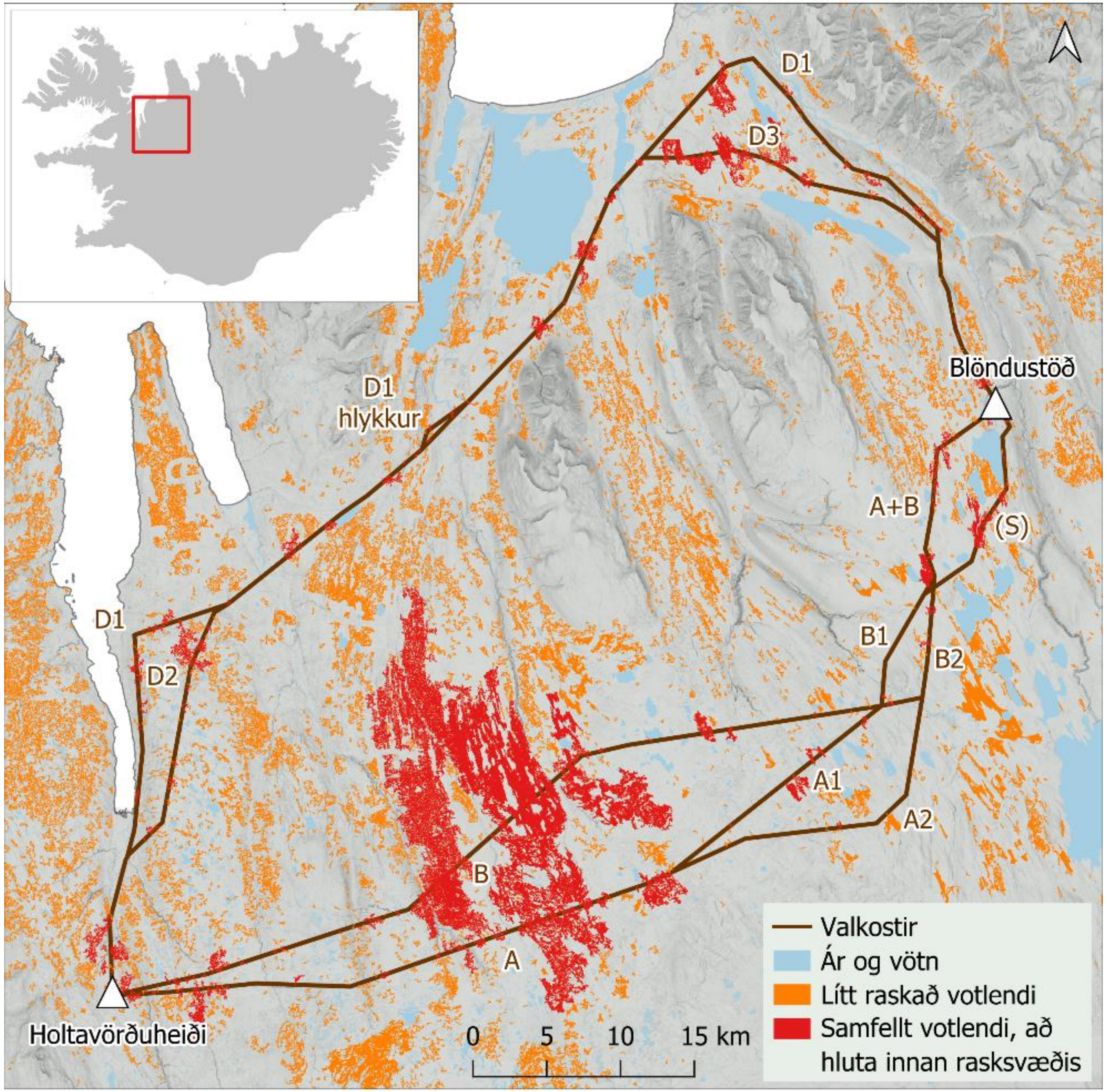

Niðurstöður umhverfismats

Jarðmyndanir

- Fossar eru helstu jarðmyndanir, á áhrifasvæði valkosta, sem njóta sérstakrar verndar.
- Fossar eru staðsettir í nágrenni við alla valkosti.
- Flestir fossar eru staðsettir í nágrenni við B1.

A1	A2	A3	B1	B2	D1	Dh	D2	D3

Fornminjar

- Fornminjar eru einkum að finna í byggð við valkosti D.
- Almennt má segja að fáar fornleifar eru á áhrifasvæði valkosta samanborið við lengd þeirra.
- Fæstar fornleifar eru við útfærslur A1 og A2.

A1	A2	A3	B1	B2	D1	Dh	D2	D3

Fornleifar

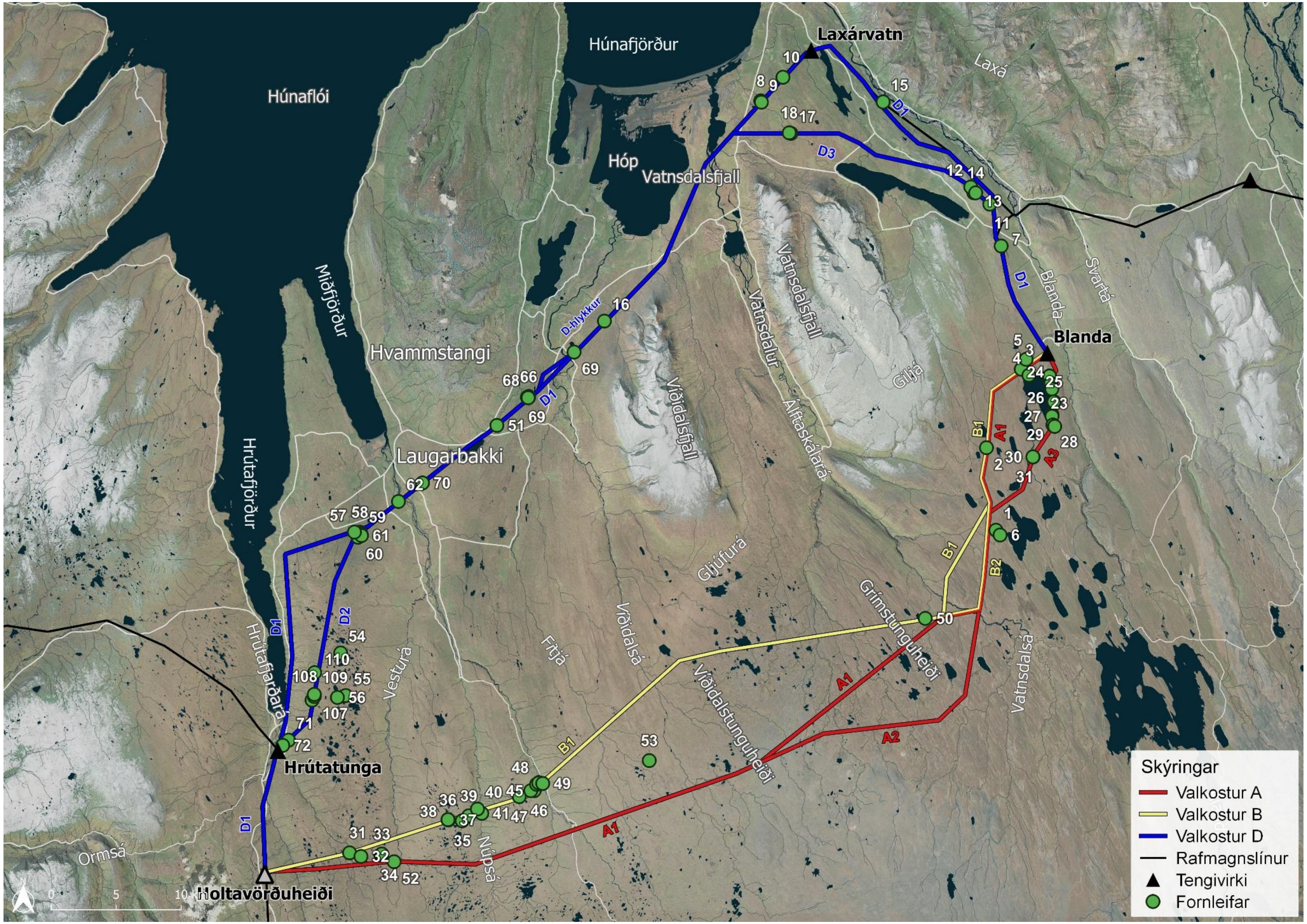

Húnaflói
Húnafjörður
Hóp
Vatnsdalsfjall
Laxárvatn
Laxá
Svartá
Blanda
Hvammstangi
Miðfjörður
Laugarbakki
Hrútafjörður
Hrútafjarðará
Vesturá
Fitjá
Víðidalsá
Víðidalsfjall
Vatnsdalur
Álftaskálará
Gljúfurá
Víðidalstunguheiði
Grímstunguheiði
Vatnsdalsá
Núpsá
Ormsá
Hrútatunga
Holtavörðuheiði
D-hlykkur
Skýringar
Valkostur A
Valkostur B
Valkostur D
Rafmagnslínur
Tengivirki
Fornleifar

Niðurstöður umhverfismats

Landslag og ásýnd

- Valkostir A og B koma til með að breyta einkennum landslags á áhrifasvæði.
- Valkostir D breyta lítið megineinkennum landslags en margir koma til með að sjá mannvirkin.
- Allir valkostir fara um svæði þar sem gildi landslags er hátt, valkostir A og B í meira mæli.

A1	A2	A3	B1	B2	D1	Dh	D2	D3

Óbyggð víðerni

- Valkostir A og B fara að stórum hluta um óbyggð víðerni.
- Útfærsla D2 fer að litlum hluta um óbyggð víðerni.
- Samkvæmt aðferðafræði raska loftlínur víðerni 5 km til beggja handa.

A1	A2	A3	B1	B2	D1	Dh	D2	D3

Óbyggð víðerni

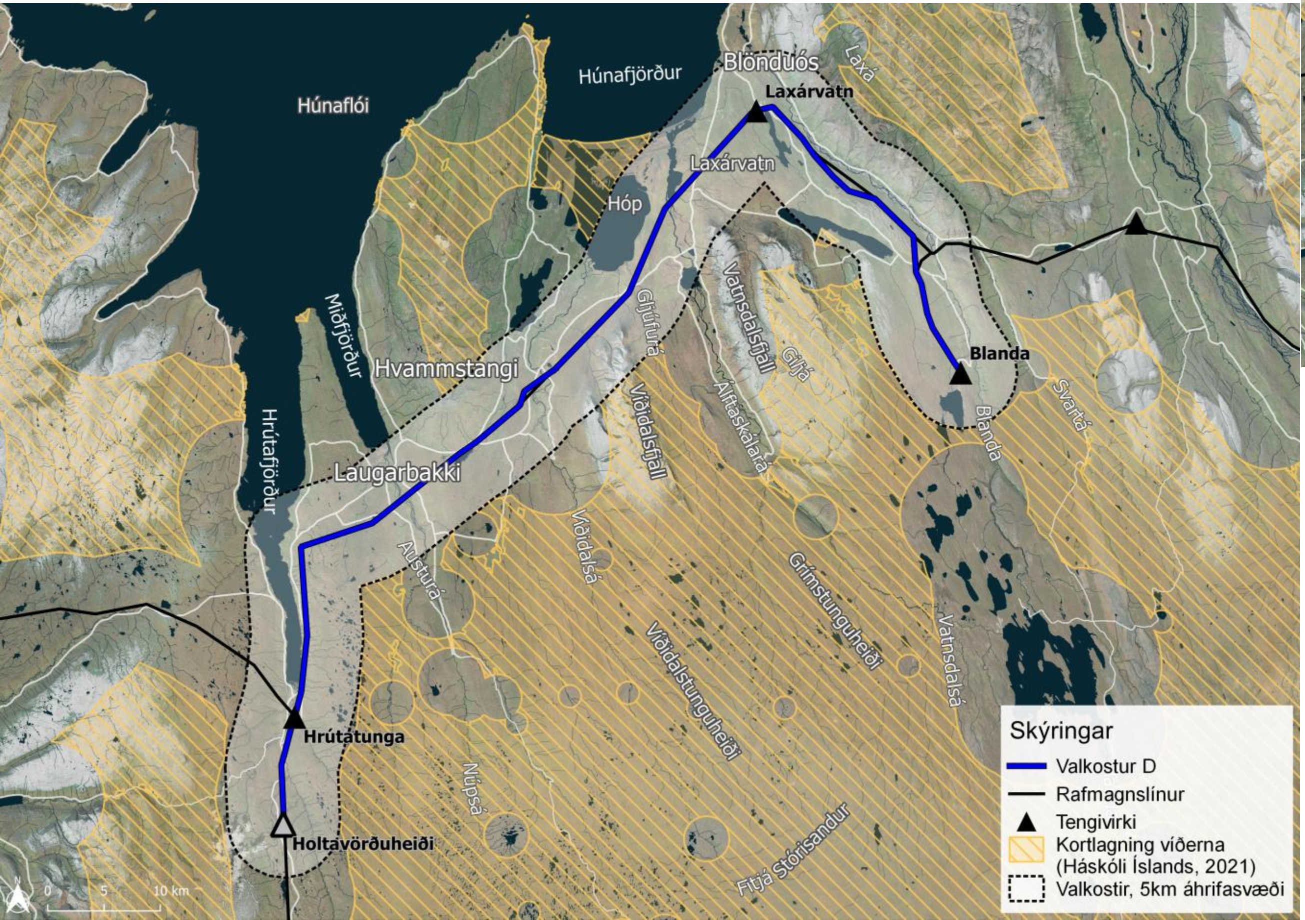

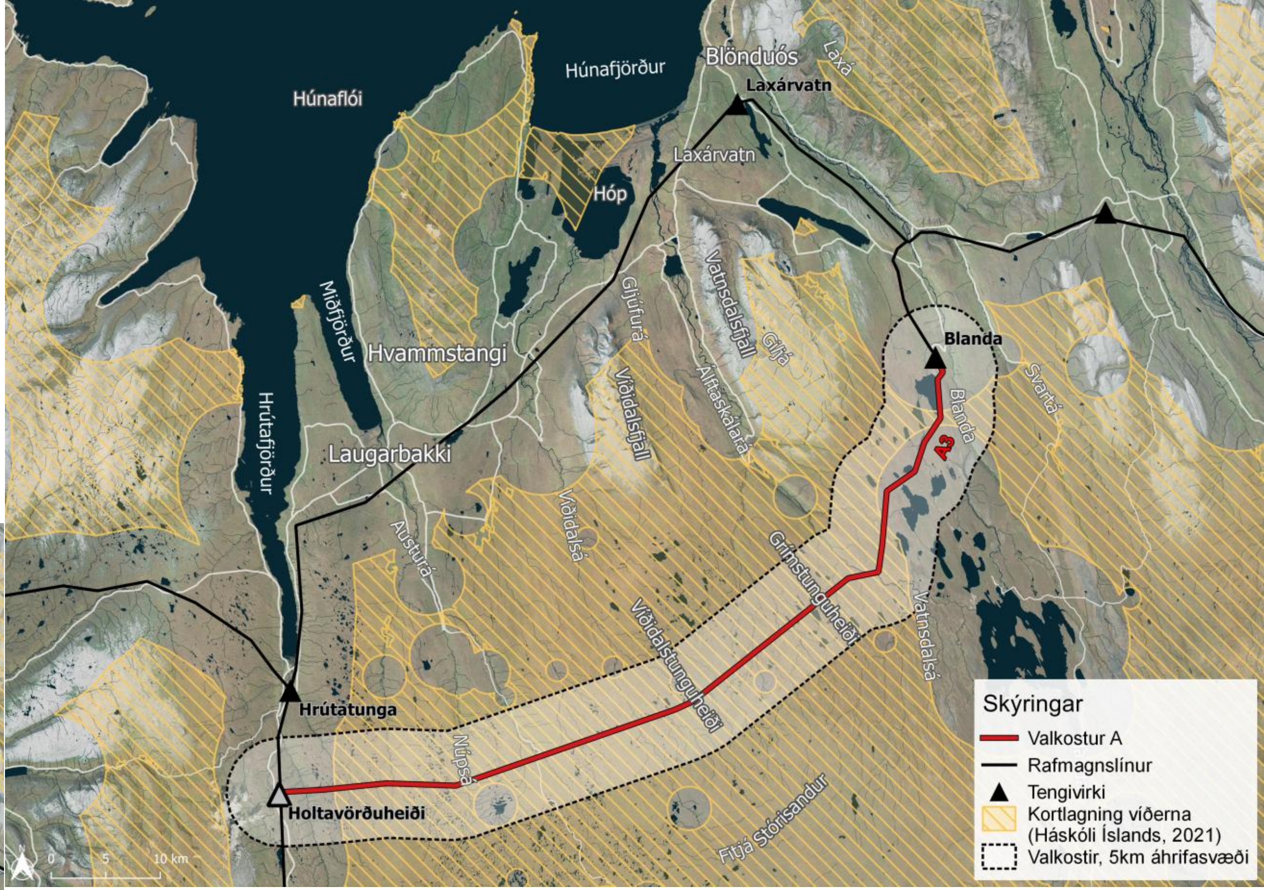

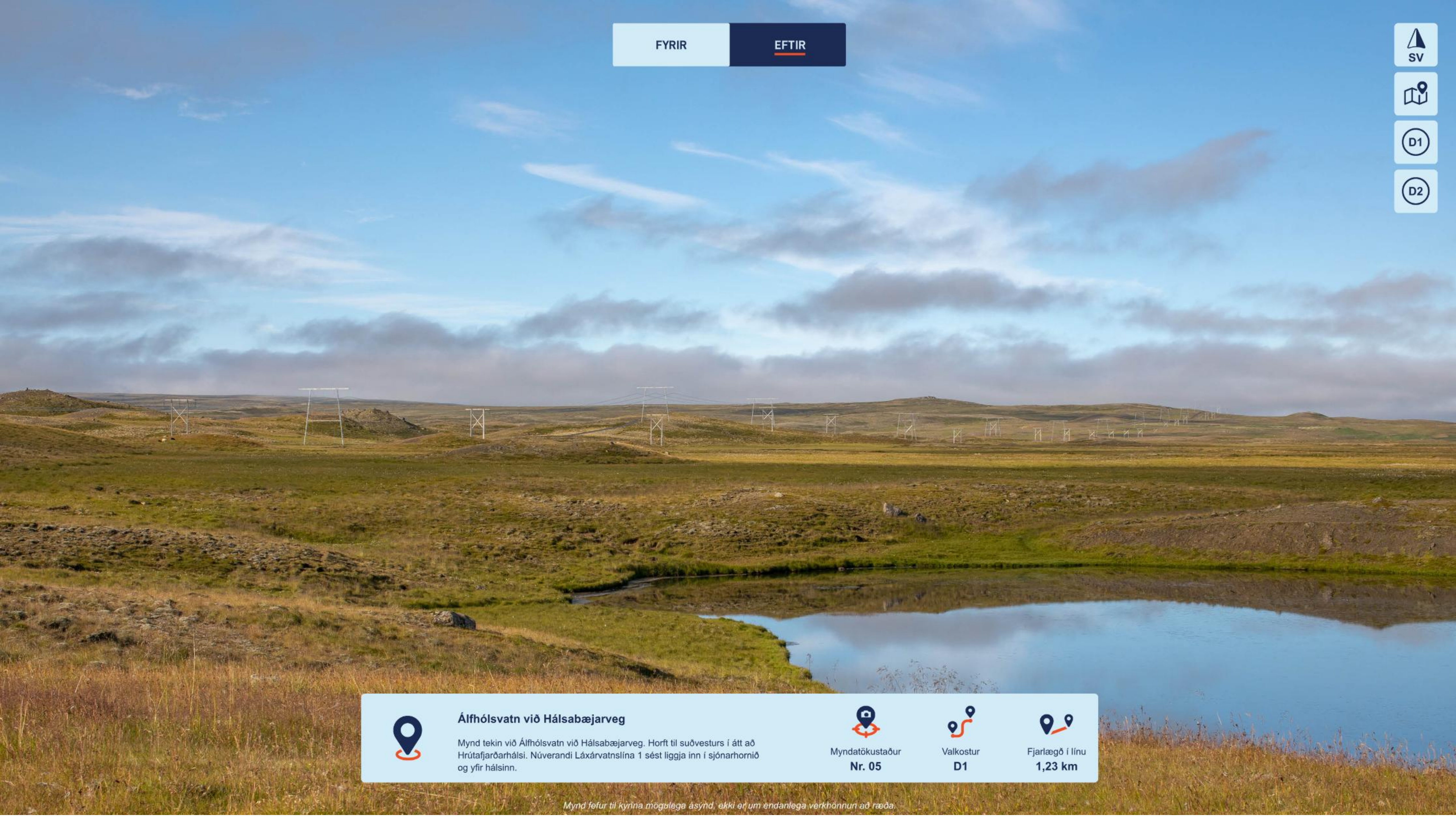

Álfhólsvatn við Hálsabæjarveg

Mynd tekin við Álfhólsvatn við Hálsabæjarveg. Horft til suðvesturs í átt að Hrútafjarðarhálsi. Núverandi Láxárvatnslína 1 sést liggja inn í sjónarhornið og yfir hálsinn.

Myndatökustaður	Valkostur	Fjarlægð í línu
Nr. 05	D1	1,23 km

Mynd gefur til kynna mögulega ásýnd, ekki er um endanlega verkhönnun að ræða.

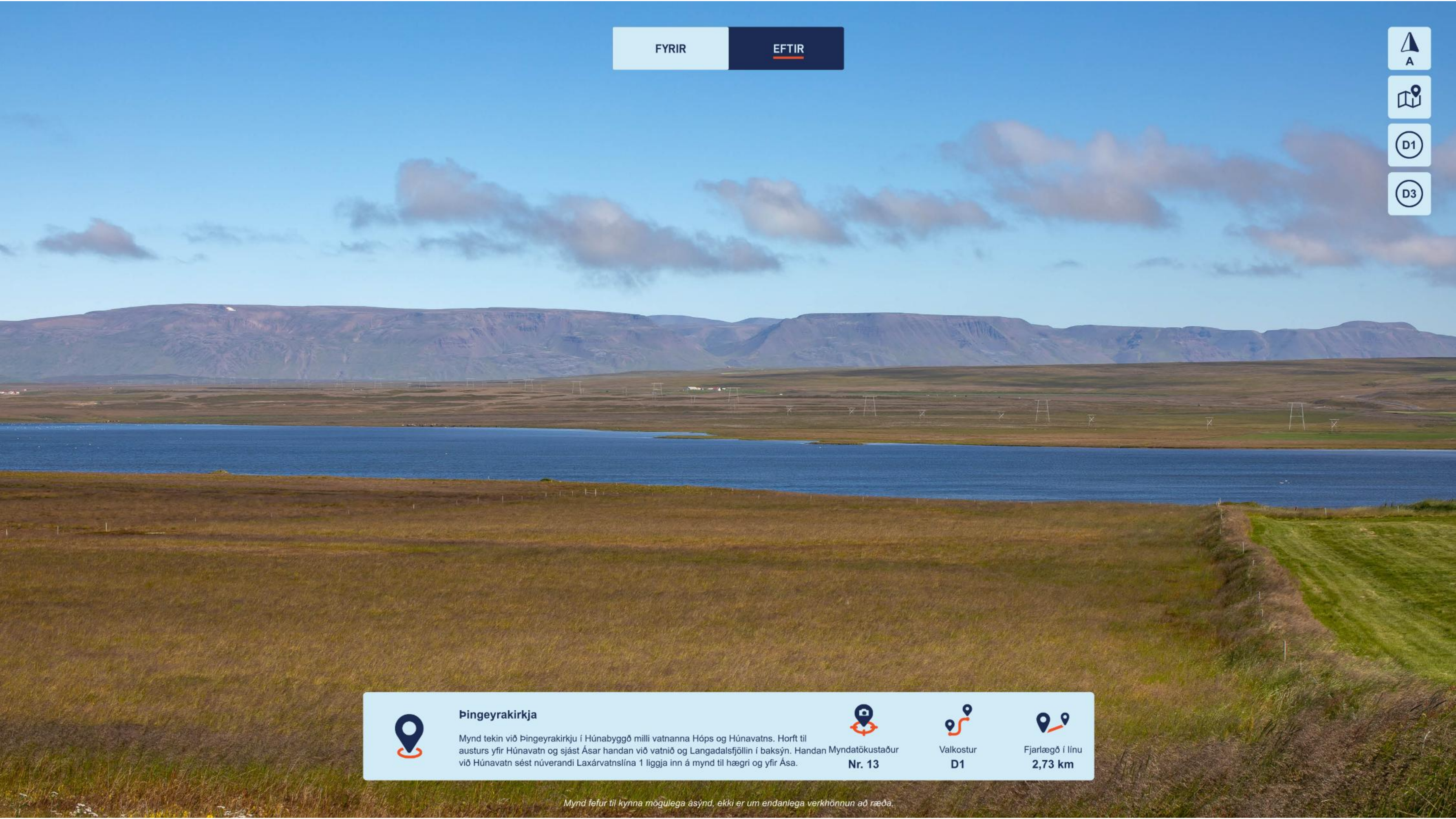
FYRIR
EFTIR
A
D1
D3
Þingeyrakirkja
Mynd tekin við Þingeyrakirkju í Húnabyggð milli vatnanna Hóps og Húnavatns. Horft til austurs yfir Húnavatn og sjást Ásar handan við vatnið og Langadalsfjöllin í baksýn. Handan við Húnavatn sést núverandi Laxárvatnslína 1 liggja inn á mynd til hægri og yfir Ása.
Myndatökustaður
Nr. 13
Valkostur
D1
Fjarlægð í línu
2,73 km
Mynd fefur til kynna mögulega ásýnd, ekki er um endanlega verkhönnun að ræða.

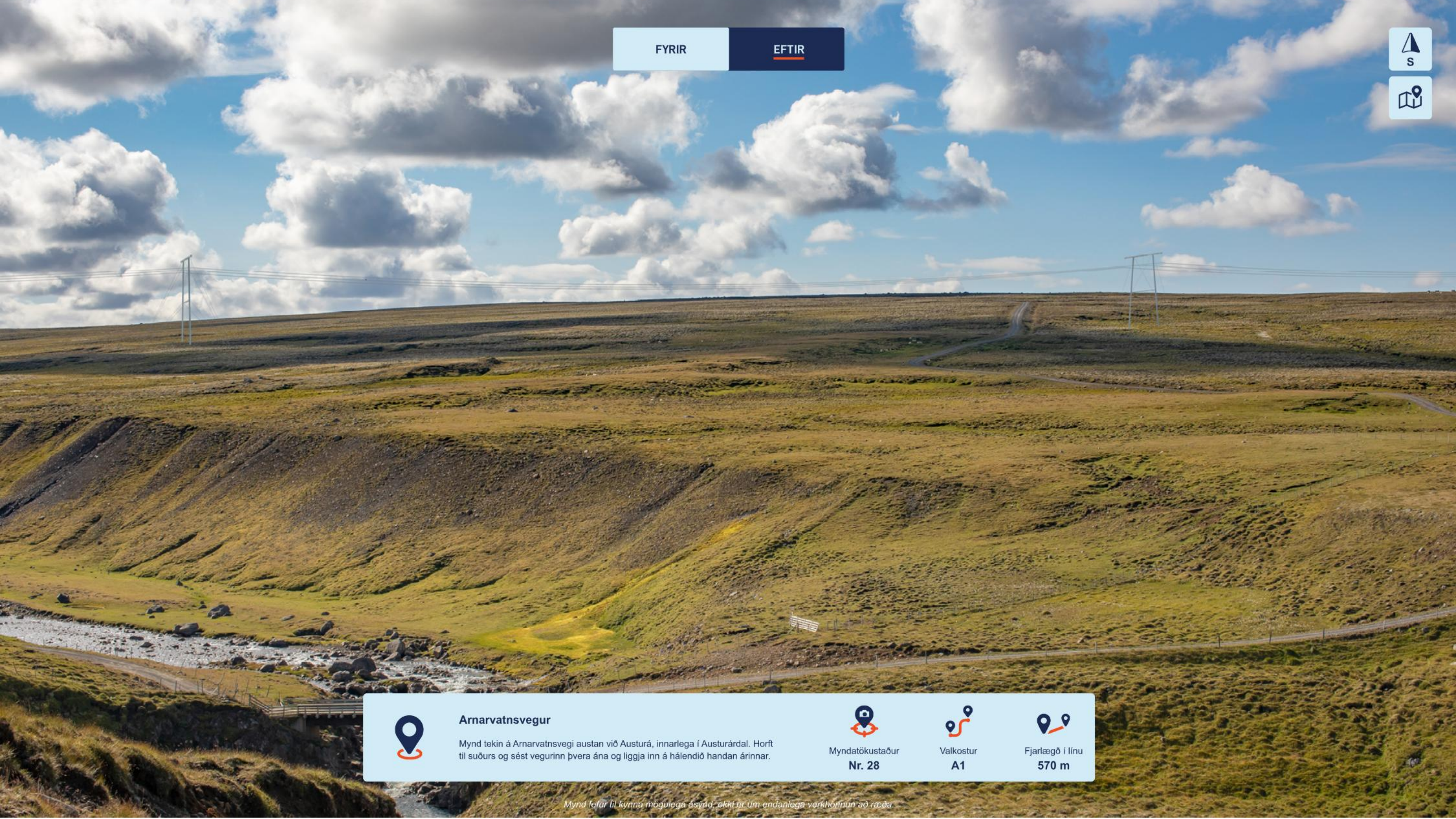
FYRIR
EFTIR
S
Arnarvatnsvegur
Mynd tekin á Arnarvatnsvegi austan við Austurá, innarlega í Austurárdal. Horft til suðurs og sést vegurinn þvera ána og liggja inn á hálendið handan árinnar.
Myndatökustaður
Nr. 28
Valkostur
A1
Fjarlægð í línu
570 m
Mynd gefur til kynna mögulega ásýnd, ekki er um endanlega verkhönnun að ræða.

Niðurstöður umhverfismats

Vatnsvernd

- Valkostir D fara um eða nálægt vatnsverndarsvæðum.
- Útfærsla A2 liggur um vatnsverndarsvæði.
- Með réttu verklagi er áhætta lágmörkuð.

A1	A2	A3	B1	B2	D1	Dh	D2	D3

Vatnalíf

- Valkostir þvera jafnmörg straumvatnshlot.
- Almennt eru ekki taldar líkur á neikvæðum áhrifum ef frágangur er góður
- Aðstæður viðkvæmari við valkosti A og B samanborið við valkosti D.

A1	A2	A3	B1	B2	D1	Dh	D2	D3

LANDSNET

LANDSNET

Vatnsvernd

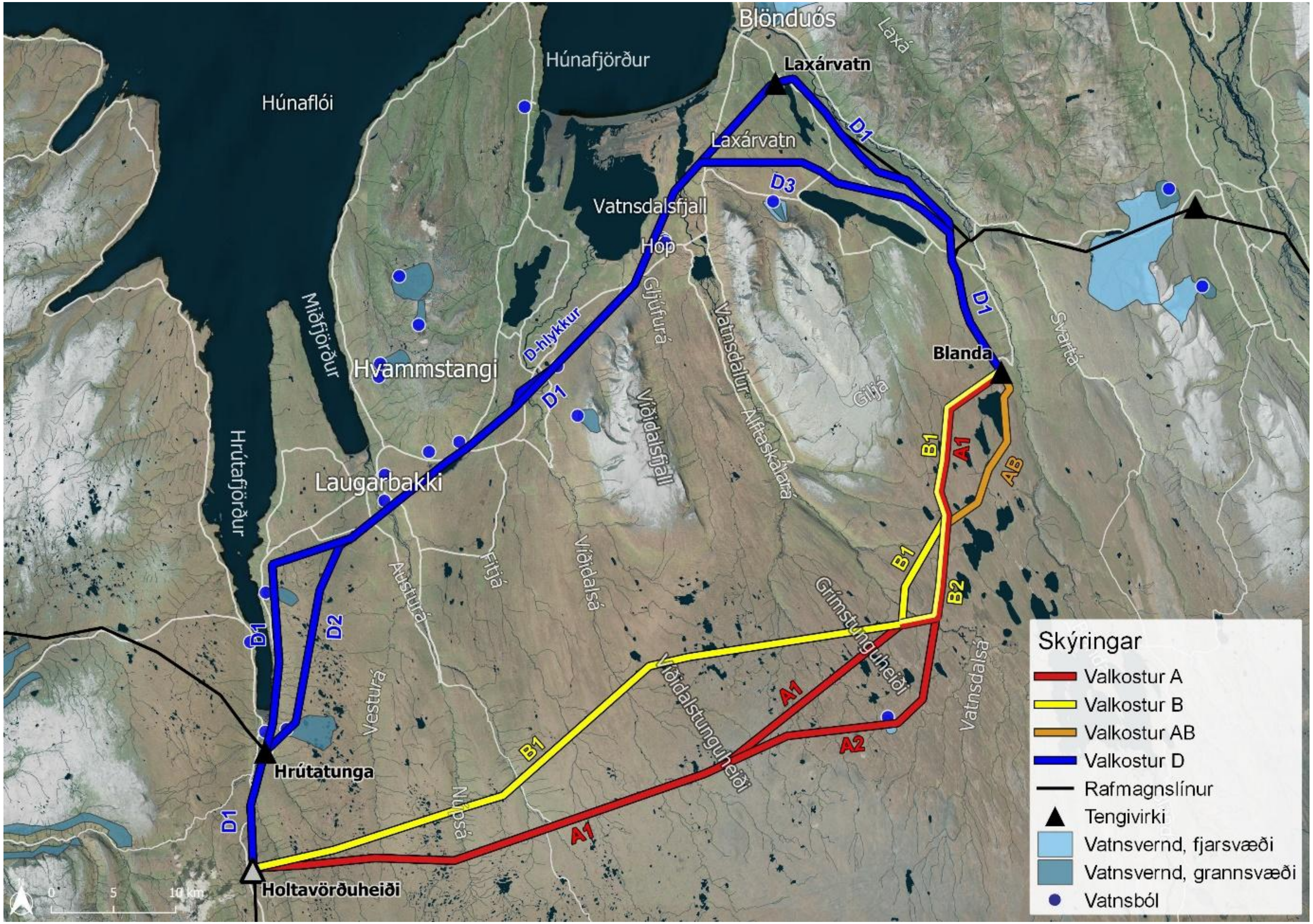

Niðurstöður umhverfismats

Ferðaþjónusta og útivist

- Mjög skiptar skoðanir um valkosti í viðtölum.
- Mesta þjónustan og afþreyingin er í byggð við valkosti D auk þess að Þjóðvegur 1 liggur meðfram valkostum D.
- Heiðarleiðir minna nýttar.

A1	A2	A3	B1	B2	D1	Dh	D2	D3

Landbúnaður og skógrækt

- Meira rask og truflun vegna framkvæmdar við valkosti D.
- Valkostir fara meira um beitarhaga en ræktað land og skógrækt.
- Áhrifasvæði valkosta A og B einkum nýtt sem beitarland.

A1	A2	A3	B1	B2	D1	Dh	D2	D3

Niðurstöður umhverfismats

Hljóðvist og rafsegulsvið

- Hæsta útreiknað rafsvið við valkosti er 5,0 kV/m, sem er hámarkgildið sem leyfilegt er af ICNIRP og Evrópuráðinu.
- Útreiknað segulsvið er vel undir viðmiðum.
- Hljóðstig er vel undir viðmiðum.

A1	A2	A3	B1	B2	D1	Dh	D2	D3

Loftslag

- Allir valkostir eru í samræmi við aðgerðaáætlun stjórnvalda um orkuskipti.
- Kolefnisspor valkosta D er meira vegna lengdar.
- Allir valkostir raska votlendi. Losun vegna rasks er líklega meiri vegna valkosta A og B.

A1	A2	A3	B1	B2	D1	Dh	D2	D3

LANDSNET

Niðurstöður umhverfismats

Náttúru- og hverfisvernd

- Valkostir A fara á stórum hluta um svæði á C-hluta náttúruminjaskrár.
- Valkostir A og B fara um tillögur að svæðum á B-hluta náttúruminjaskrár og hverfisvernduð svæði.
- Valkostir D fara um ofangreind svæði en í minna mæli.

A1	A2	A3	B1	B2	D1	Dh	D2	D3

Samfélag og atvinnuþróun

- Allir valkostir koma til með að auka afhendingargetuna inn á svæðið sem skapar svigrúm til frekari notkunar á svæðinu.
- Skoðun sveitarfélaga á valkostum er ólík.
  - Húnabyggð hlynntari D valkostum
  - Húnaþing vestra hlynntari valkostum A og B.

A1	A2	A3	B1	B2	D1	Dh	D2	D3

LANDSNET

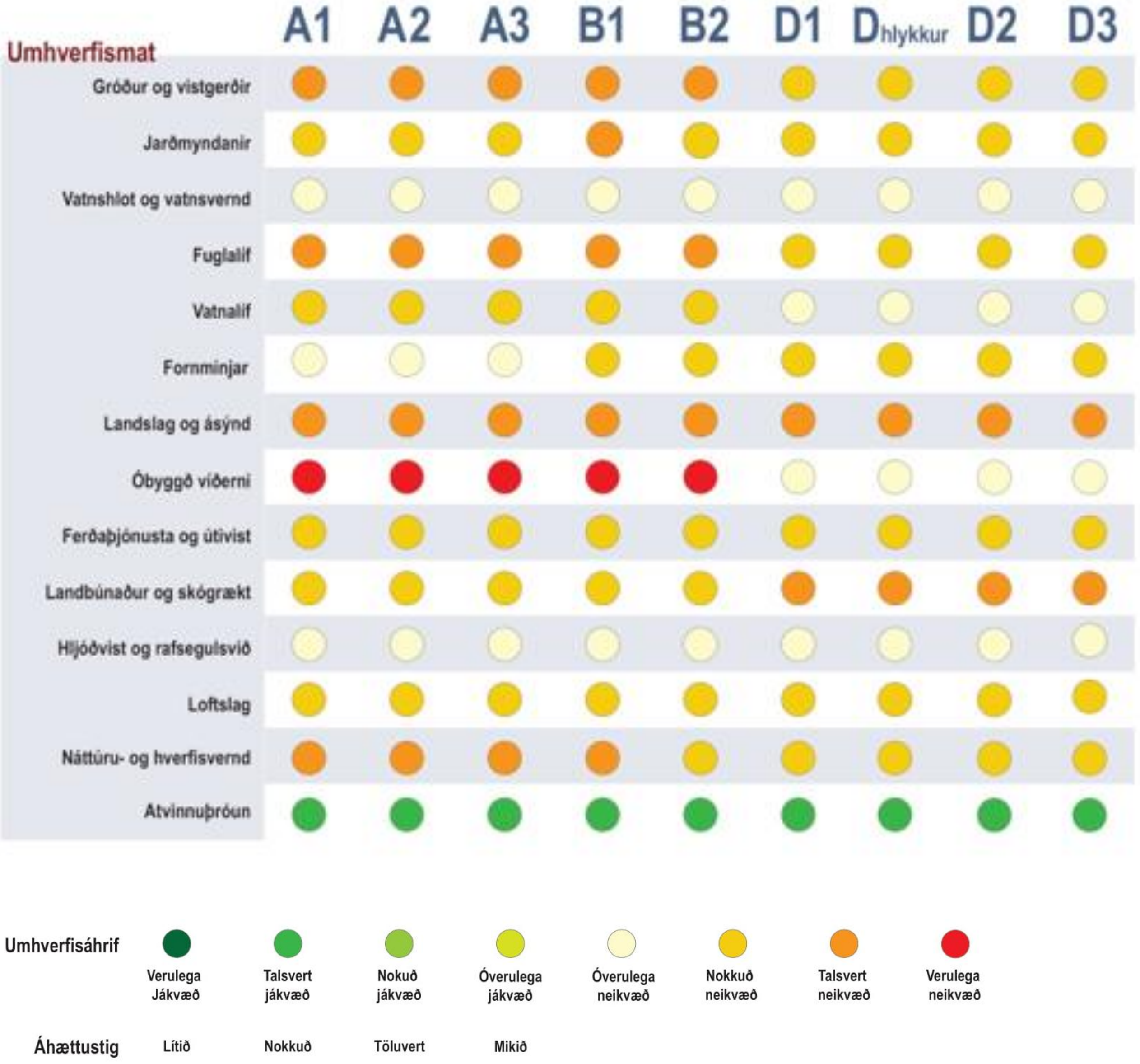

Annað	A1	A2	A3	B1	B2	D1	Dhlykkur	D2	D3
Náttúruvá og rekstraröryggi	Töluvert	Töluvert	Töluvert	Nokkuð	Nokkuð	Töluvert	Töluvert	Töluvert	Töluvert
Samræmi við stefnu stjórnvalda*	Að hluta	Að hluta	Að hluta	Að hluta	Að hluta	Já	Já	Já	Já
Samræmi við stefnu stjórnvalda**	Já	Já	Já	Já	Já	Já	Já	Já	Já
Samræmi við skipulag	Nei	Nei	Nei	Nei	Nei	Nei	Nei	Nei	Nei
Hlutfall leiðar í opinberri eigu	77%	78%	85%	65%	66%	4%	4%	4%	3%
Stofnkostnaður [mkr]	11.850	12.101	12.029	11.675	11.772	13.670	14.212	13.671	11.729

*um lagningu raflína og uppbyggingu flutningskerfis.

**um orkuskipti og orkustefnu til ársins 2050.

Aðalvalkostir

- Landsnet leggur fram tvo valkosti til að vinna áfram með:
  - Valkostina A3 og D-hlykk
- Koma mest til móts þau atriði og kröfur sem Landsnet horfir til við útfærslu framkvæmda.
- Í framhaldi af umsögnum og áliti Skipulagsstofnunar á umhverfismati Holtavörðuheiðarlínu 3 verður tekin ákvörðun um aðalvalkost.

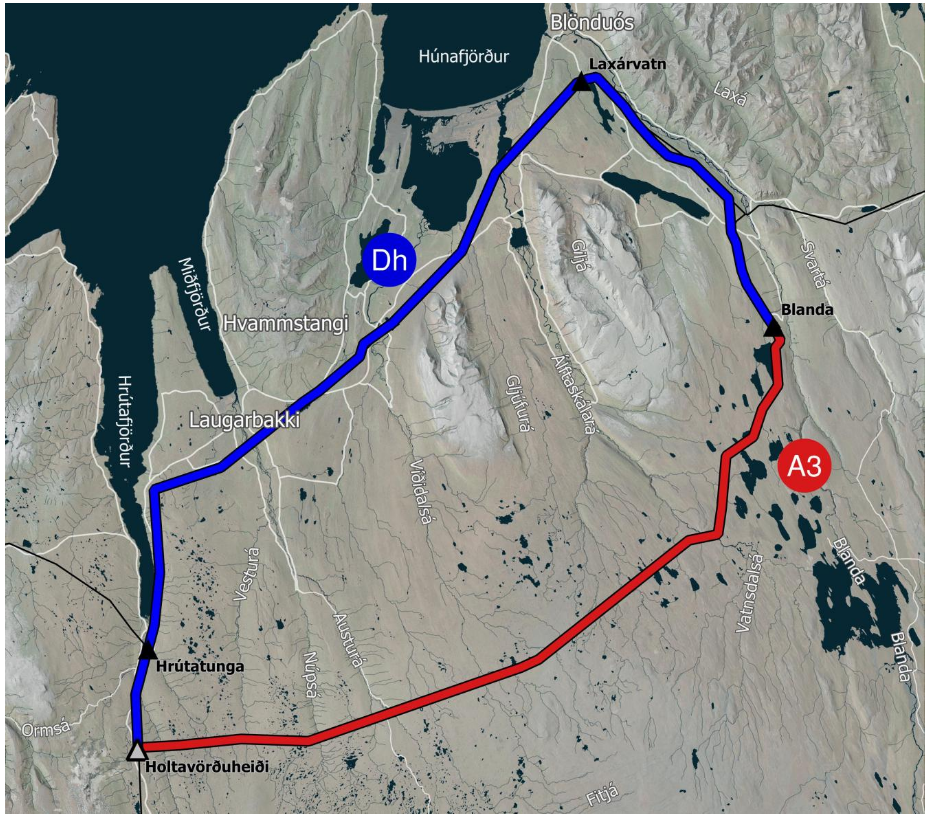

LANDSNET

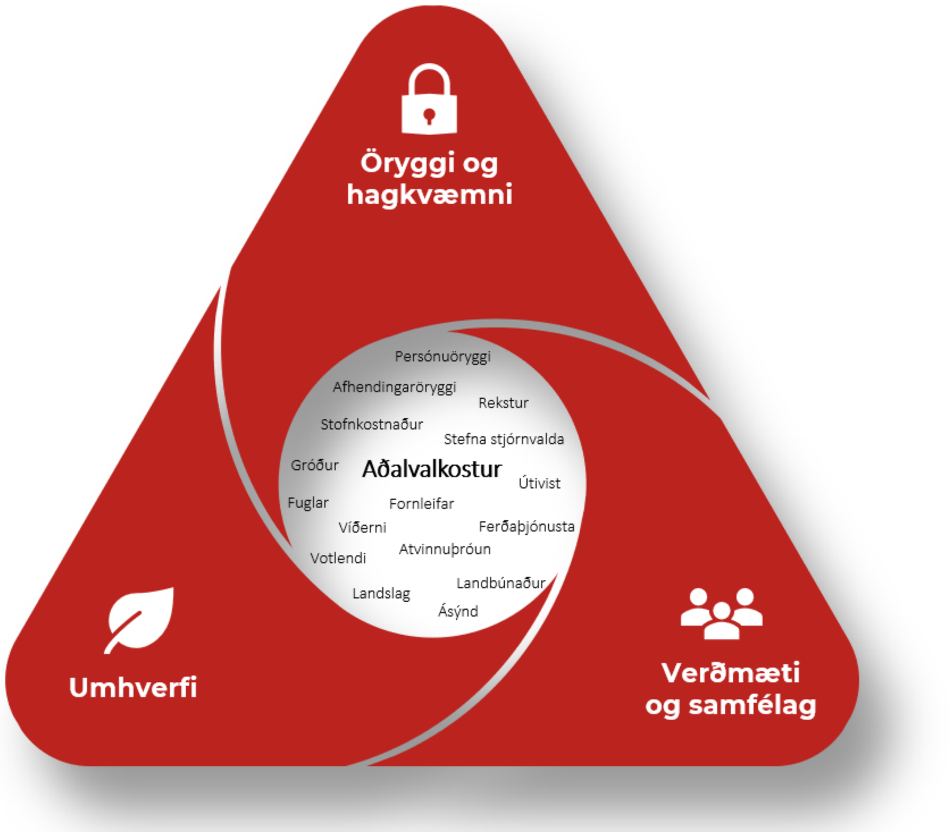

Hvernig veljum við aðalvalkost?

LANDSNET

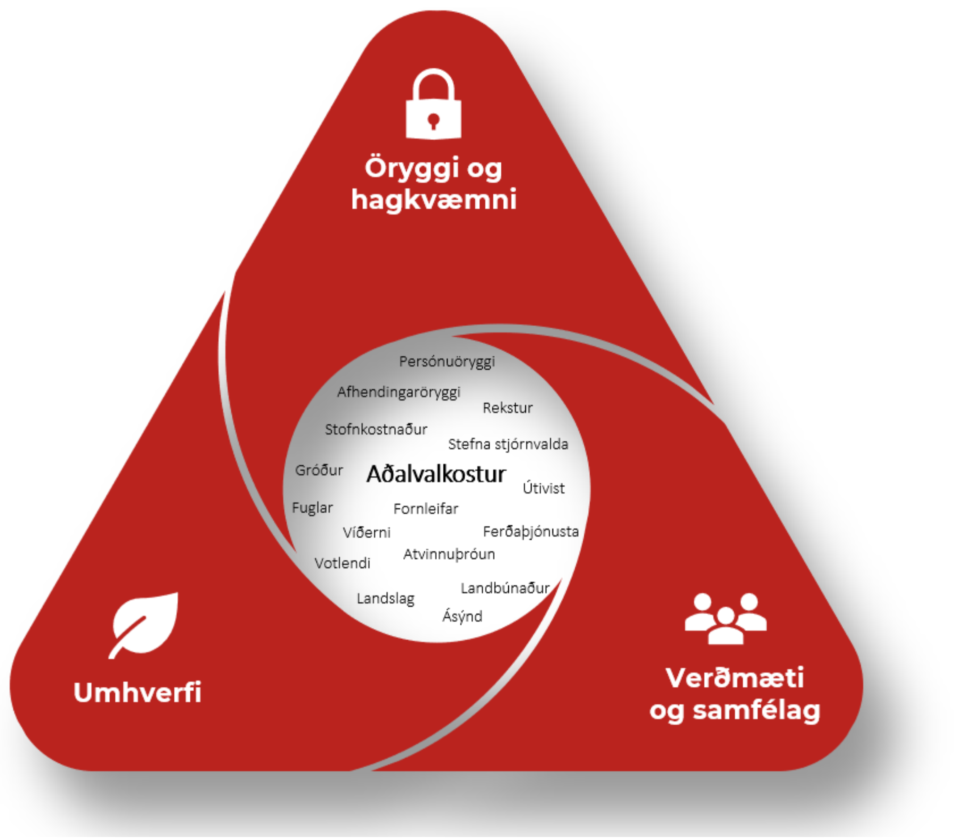

Öryggi og hagkvæmni

Náttúruvá og rekstraröryggi	B1 B2
Stofnkostnaður	B1

Samfélag og verðmæti

Ferðaþjónusta og útivist	- *Ekki munur milli valkosta*
Landbúnaður og skógrækt	A1 A2 A3 B1 B2
Samfélag og atvinnuþróun	- *Ekki munur milli valkosta*
Samræmi við Skipulag	- *Ekki munur milli valkosta*

Umhverfi

Gróður og vistgerðir	D1 Dh D2 D3
Jarðmyndanir	A1 A2 A3 D1 Dh D2 D3
Fuglalíf	D1 Dh D2 D3
Fornminjar	A1 A2
Landslag og ásýnd	- *Ekki munur milli valkosta*
Óbyggð víðerni	D1 Dh D2 D3
Loftslag	- *Ekki munur milli valkosta*
Náttúru- og hverfisvernd	B2 D1 Dh D2 D3

LANDSNET

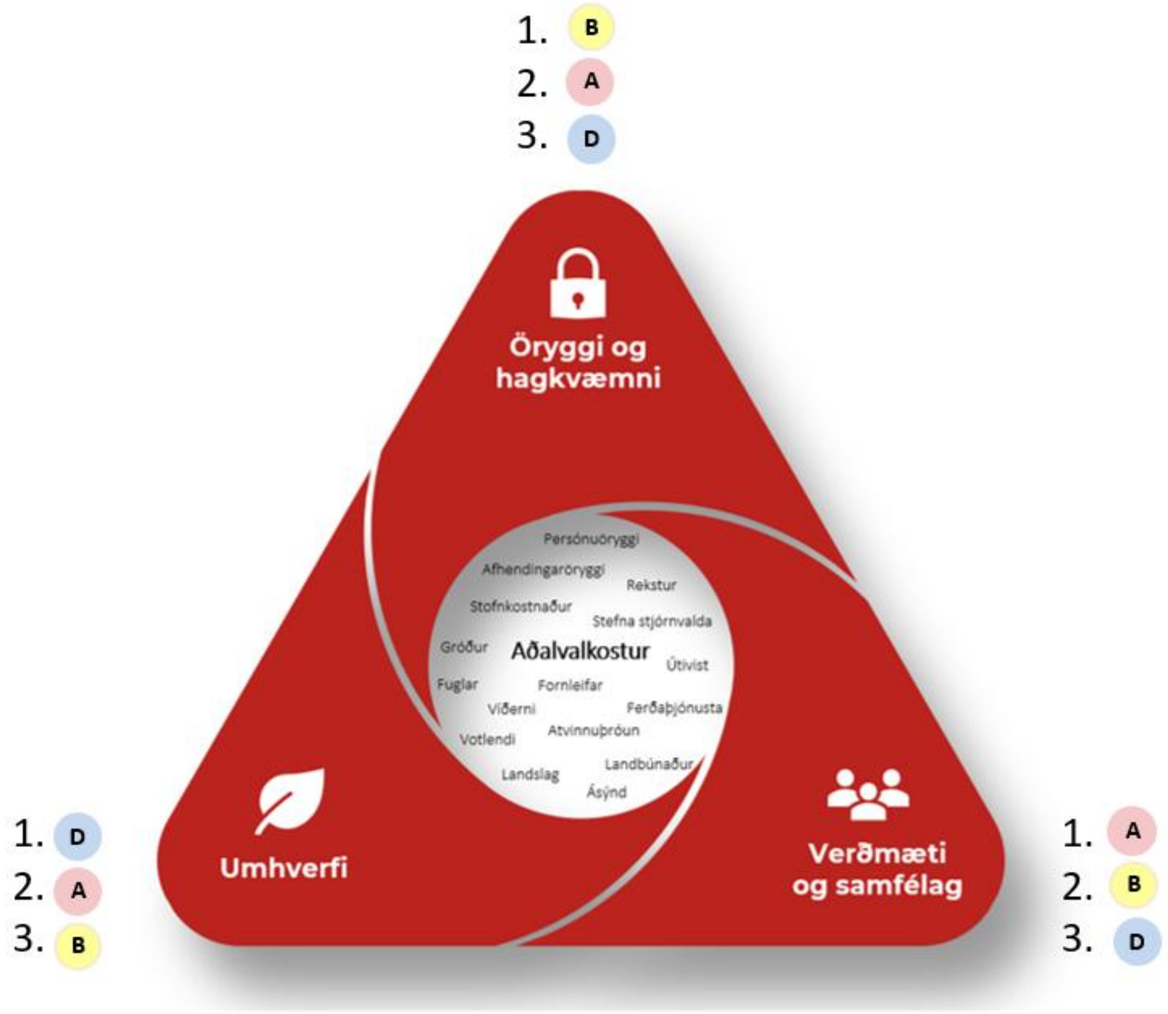
1. B
2. A
3. D
Öryggi og hagkvæmni
Persónuöryggi
Afhendingaröryggi
Rekstur
Stofnkostnaður
Stefna stjórnvalda
Gróður
Aðalvalkostur
Útivist
Fuglar
Fornleifar
Víðerni
Ferðaþjónusta
Votlendi
Atvinnuþróun
Landbúnaður
Landslag
Ásýnd
Umhverfi
1. D
2. A
3. B
Verðmæti og samfélag
1. A
2. B
3. D

Samanburður A valkosta

- Af valkostum A er útfærslan A3 ákjósanlegust þar sem:
  - Rekstraröryggi aðeins betra þar sem minni líkur eru á skýjaísingu og valhoppi.
  - Fer minna um einkalönd og samræmist betur umræðum og umsögnum á matsáætlunarstigi.

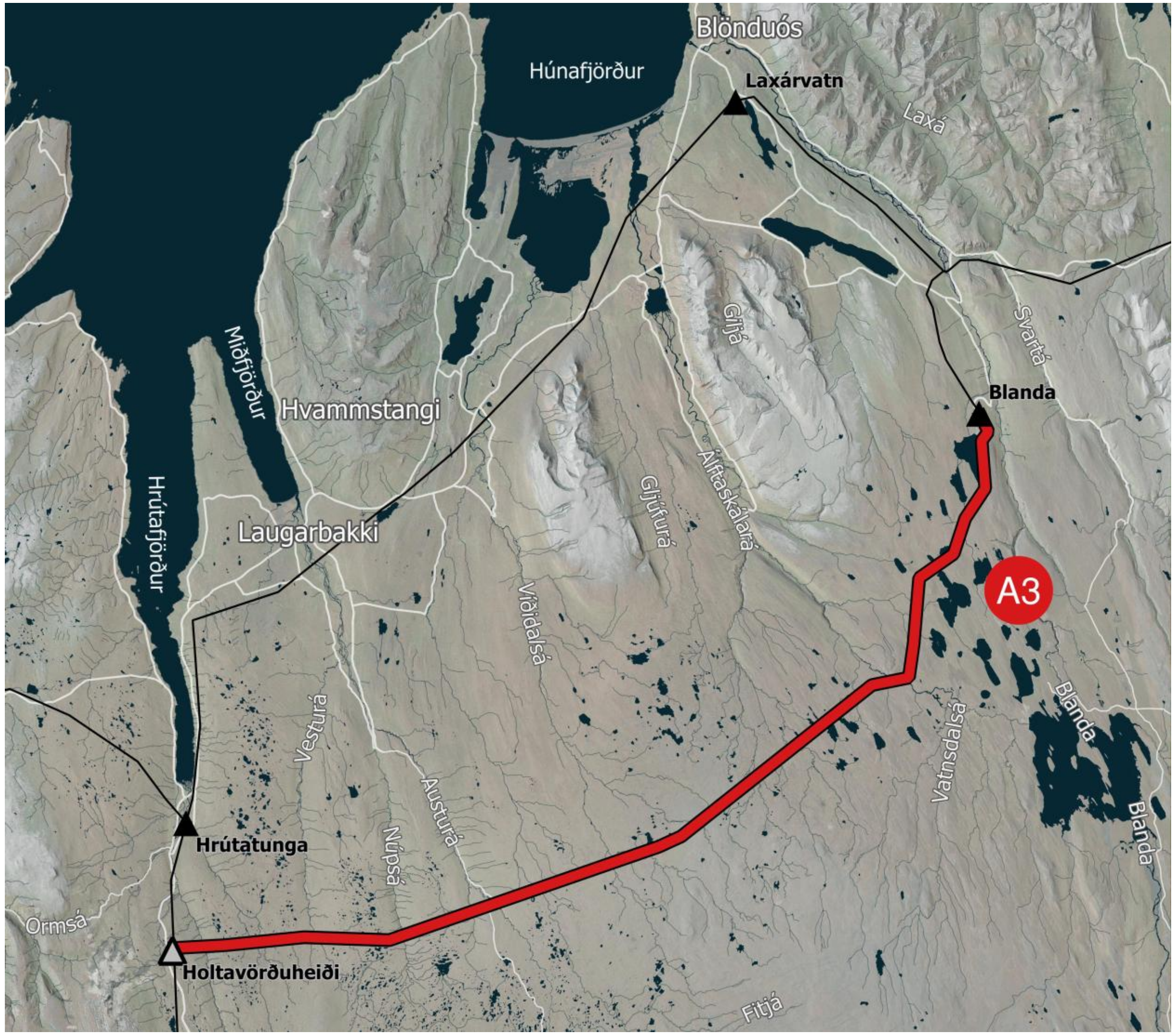

LANDSNET

Samanburður B valkosta

- Af valkostum B er útfærslan B2 ákjósanlegust þar sem:
  - B2 fer minna um eða er fjær náttúru- og hverfisverndarsvæðum.

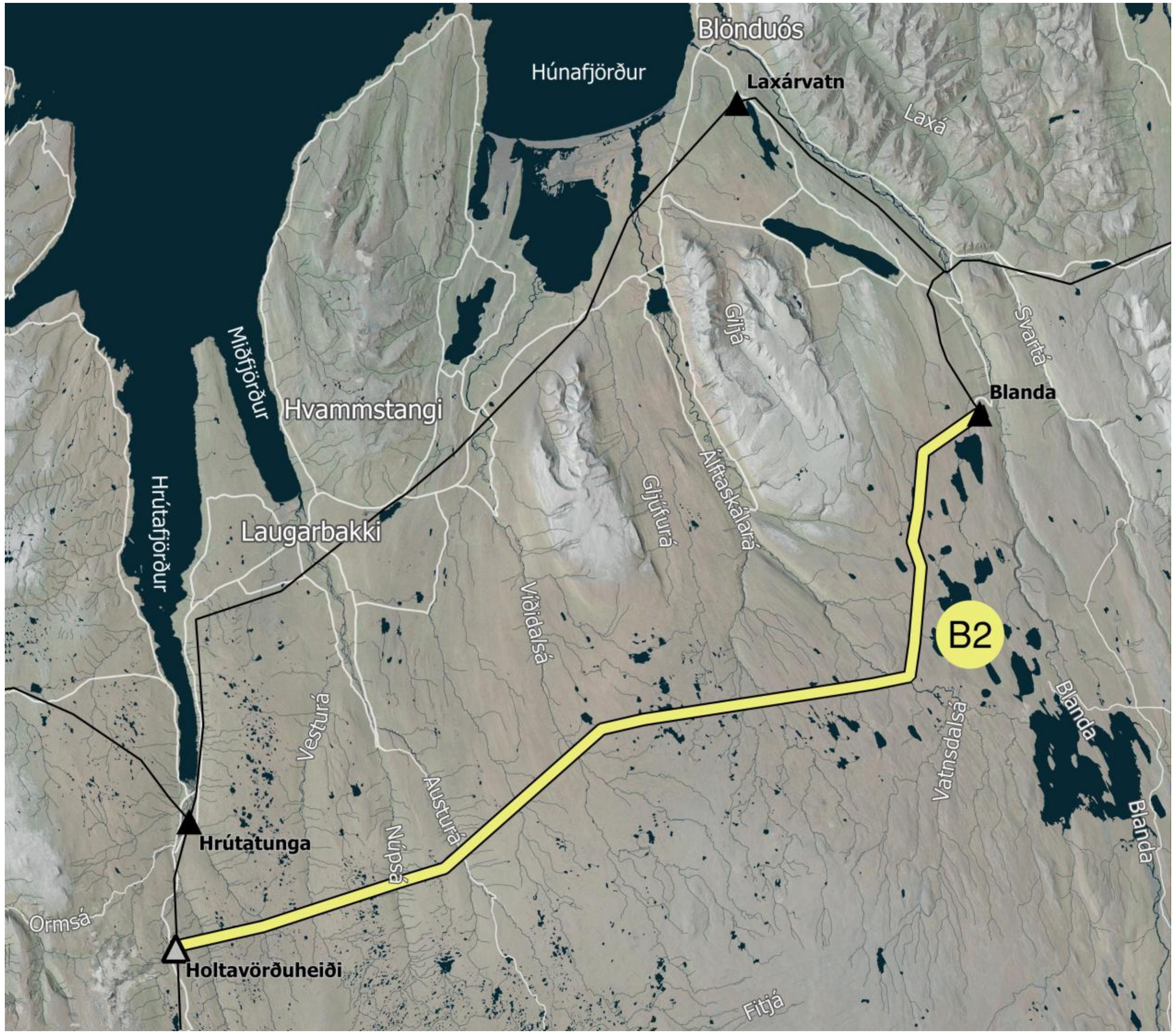

LANDSNET

Samanburður heiðar valkosta

- Af heiðarleiðunum er útfærslan A3 ákjósanlegust þar sem:
  - Felur í sér minni áhrif á fornleifar
  - Fer minna um minna votlendi.
  - Fer minna um einkalönd.

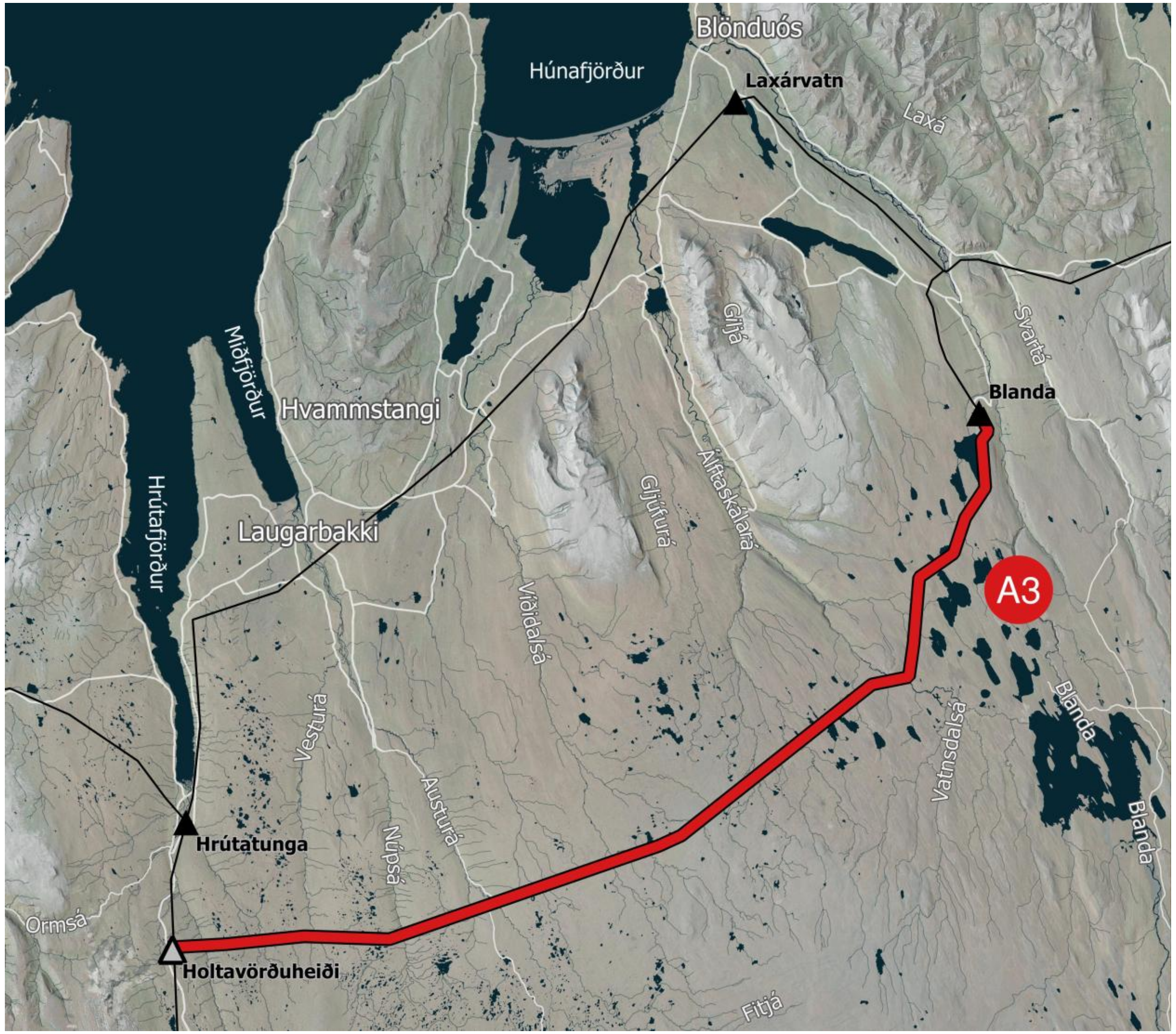

LANDSNET

Samanburður D valkosta

- Af valkostum D er útfærslan D-hlykkur ákjósanlegust þar sem:
  - Hún uppfyllir öryggisfjarlægðir
  - Rekstraröryggi er aðeins betra samanborið við D2 varðandi skýjaísingu og vindálag.
  - Náttúrufar er ekki eins viðkvæmt samanborið við D2 og D3 varðandi gróðurfar, votlendi og fuglalíf.

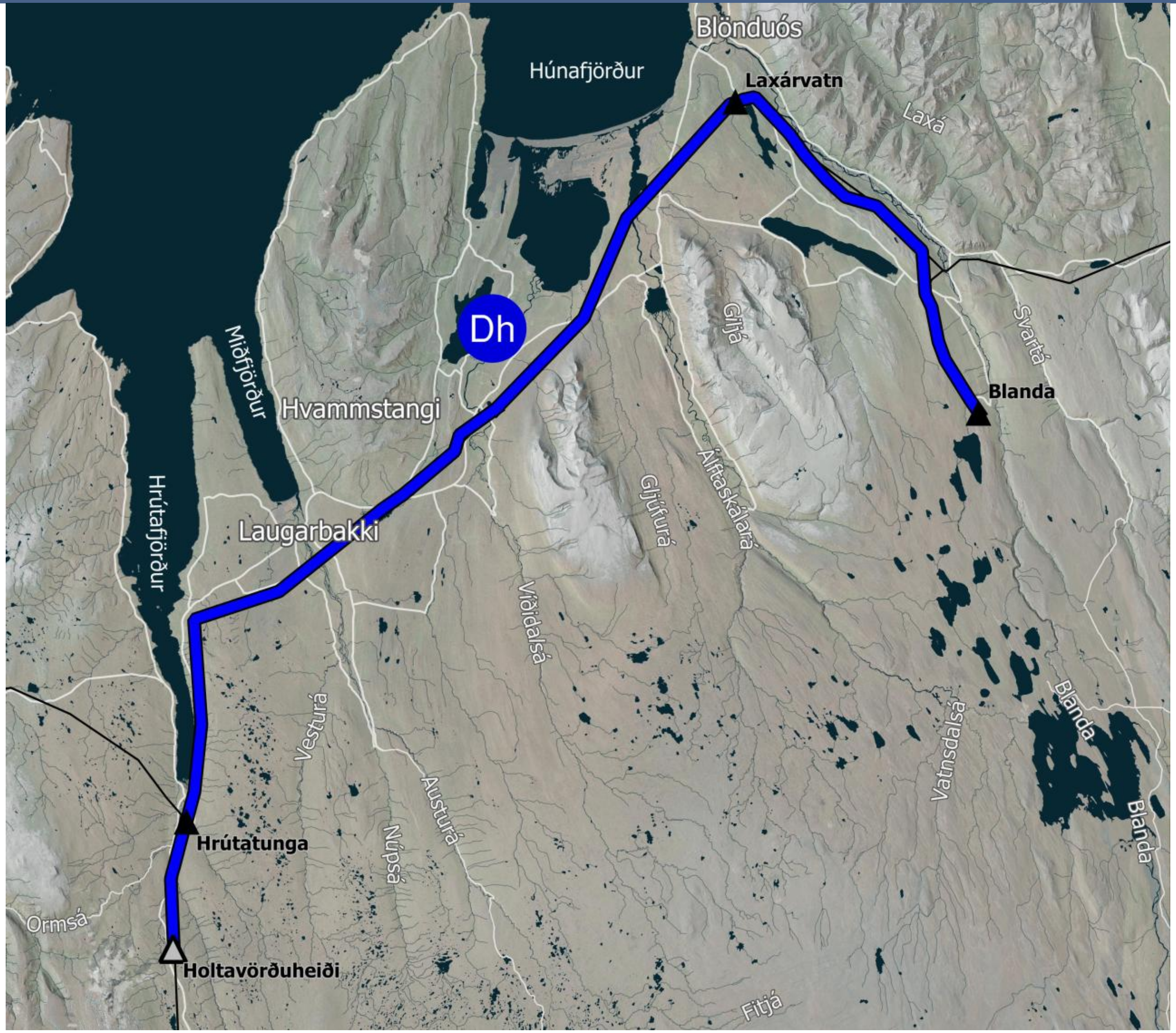

LANDSNET

LANDSNET

Valkostur D-hlykkur		Valkostur A3
+ D-hlykkur hefur minni áhrif á umhverfisþætti sem tengjast náttúrufari, landslagi og óbyggðum víðernum samanborið við A3. Neikvæð áhrif koma helst fram á landslag og ásýnd.	Umhverfi	A3 hefur meiri áhrif á umhverfisþætti sem tengjast náttúrufari, landslagi og óbyggðum víðernum. Neikvæð áhrif koma helst fram á óbyggð víðerni, gróður og vistgerðir, landslag, fuglalíf og náttúru- og hverfisvernd. -
- D-hlykkur hefur neikvæðari áhrif á samfélagslega umhverfisþætti, einkum ferðaþjónustu og útivist, og landbúnað og skógrækt. D-hlykkur fer meira um lönd í einkaeigu	Verðmæti og samfélag	Neikvæðra áhrifa gætir síður á samfélagslega umhverfisþætti, einkum landbúnað og skógrækt. A3 fer minna um lönd í einkaeigu. +
- Ekki er afgerandi munur milli valkosta hvað varðar áreiðanleika. Stofnkostnaður D-hlykks er meiri samanborið við A3, þar munar um 2.743 mkr.	Öryggi og hagkvæmni	Ekki er afgerandi munur milli valkosta hvað varðar áreiðanleika. Stofnkostnaður A3 er minni samanborið við D-hlykk, þar munar um 2.743 mkr. +
+ D-hlykkur er í samræmi við stefnu stjórnvalda um lagningu raflína.	Stefna stjórnvalda	A3 uppfyllir stefnu stjórnvalda að stórum hluta fyrir utan viðmið sem fjalla um línulagnir yfir hálendið og að línugötum sé haldið í lágmarki. -

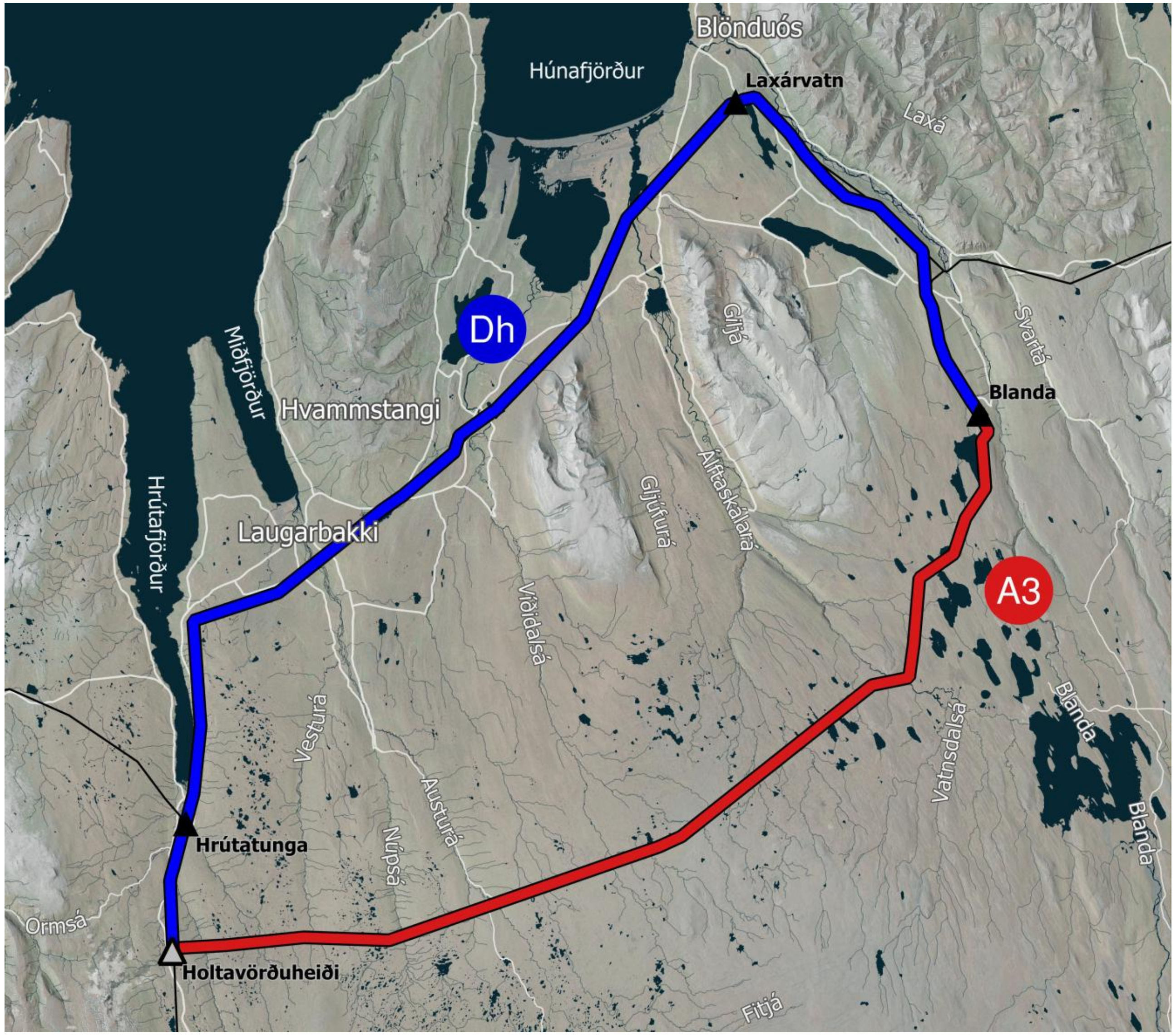

Næstu skref

- Landsnet lagfærir skýrslu eftir rýni Skipulagsstofnunar
- Kynningartími hefst
- Opnir kynningarfundir
  - Húnabyggð
  - Húnaþing vestra
  - Reykjavík
- Umsagnir og viðbrögð Landsnets
- Skipulagsstofnun gefur út álit
- Ákvörðun tekin um útfærslu Holtavörðuheiðarlínu 3 eftir álit Skipulagsstofnunar

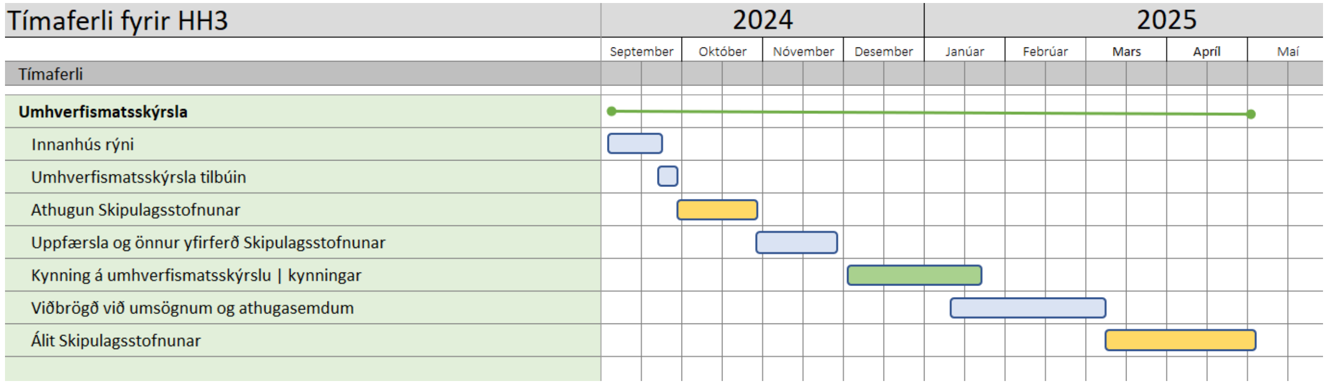

LANDSNET

LANDSNET

Takk fyrir!